

Cselekvő Magyarok Tábora.

(A Szeged budapesti tudósítójától.) A fővárosban már több, mint egy hete nyomoz a rendőrség Ottó Lajos öreg ékszerész meggyilkolása ügyében. Az aggasztant késsel torkon szúrták az utcán, amikor budai ékszerüzletéből hazatérőben volt. Eleinte, mint annak idején közölték, az ékszerész házvezetőnőjét, Scherenberger Jozefint és ennek barátját, Szauner Ferencet gyanúsították a gyilkossággal, akiket le is tartóztattak. Mialatt azonban a közönség figyelmét a mozdonyvezetők sztrájkja kötötte le, a rendőrség elfogta titkos feljelentés alapján az igazi gyilkosokat: Bedő József és Dula József állástalan tisztviselők személyében, akik a gyilkosságot be is ismerték.

Bedő Józsefnél letartóztatása alkalmával lakásán, a Deák Ferenc-szállodában töltött revolvert, rohamkést és különböző iratokat találtak. Az iratok közt politikai természetű följegyzések és gépirásos alapsabályok, esküminták voltak. Az egyik iven megtalálták a „Cselekvő Magyarok Táborának” programját. Többek között a következőket: „a mai gyöngye kurzus miatt a gyöngyön működő különböző titkos egyesületek nem hajlíják végre eég erőlyesen a kiűzött célokat. Ezeknek a mulasztásoknak pótlására vállalkozik a Cselekvő Magyarok Tábora. Minden tag fölesküszik arra, hogy fölfebbvalójának minden parancsát ellenkezés nélkül teljesíti, stb.” Egy kutyanyelven hosszú névsort találtak. A névsorban ékszerészek, de főleg tőzsdések szerepeltek. Minden név mellé oda volt írva a foglalkozás és pontos lakcím.

Andréka h. főkapitány előtt Bedő részletesen és fölnyesen vallott: Érettségizett. Tartalékos alhadnagy. Sepsiszentgyörgyről menekült Budapestre. Magánhivatalnok lett. Három hónap előtt nősült. Elvette egy diósgyőri mérnök leányát. Azóta állás nélkül áll. Antiszemita. Az ő fejében született meg az a terv, hogy megalapítja a Cselekvő Magyarok Táborát. Programot dolgozott ki. Több rokonérzésű ismerőseivel beszélgetett a „Tábor” megszervezéséről, mert azt látta, hogy a többi antiszemita egyesületek nem igen működnek.

Bedő Józsefet és társát: Dula Józsefet elvitték a rendőrök a Tárnok-utcai „Baltá”-vendéglőbe. A gyilkosok ugyanis tanuvallomások szerint ott tartózkodtak a rablógyilkosság előtt. A „Baltá”-ban ráismertek Bedőre és Dulára. Utóbbi 45 éves vasuti tisztviselő. Nagyváradról menekült Budapestre, ahol családjával együtt élt állás nélkül. Vallomása szerint eladta a lakását és a pénzt elköltötte. De a lakását meg akarta tartani és a pénzt vissza akarta adni a vevőnek a fölveti 400.000 koronát. Ennek az összegnek megszerzéséért határozták el a rablást. Több ékszerészre lesekedtek, végre Ottó Lajos kirablását határozták el. Mikor az öregember hazafelé ment, utközben megtámadták és Bedő József rohamkésével beleszúrta a torkába, noha azt vallotta, hogy nem szándékozták az öreget megölni, csak ki akarták rabolni.

Bedő József a közönséges rablógyilkosságot tagadni igyekszik. Azt hiszi, hogyha politikai színezetet ad tetteinek, enyhébb megítélés alá esik. Ezért hangsúlyozza, hogy ő szervezte a Cselekvő Magyarok Táborát. A szervezés állítólag még csak kezdetén állott és céljaikért kellett rablás útján a pénzt szerézni. Bedő József sem tagadja, hogy képes lenne kiűzni azokat, akiket gyűlöl. Mindkét tettest közönséges rablógyilkosság címén vasárnap délután átküldték az ügyészségre. A náluk talált különböző iratok még a rendőrségen maradtak, mert úgy látszik, a Cselekvő Magyarok Táborának ügye még nyomozásra vár.

Az elvetemült „cselekvő magyarok”ról a rendőri nyomozás során nagyon érdekes adat került napvilágra. Kiderült ugyanis, hogy közvetlenül az öreg ékszerész meggyilkolása után az Abbázia kávéházban tüzes antiszemita botrányt rogtatóztek, hogy a zűrzavarban fize és nélkül kerekelt oldhassanak. Tervük nem sikerült, mert a pincérek Bedő Józsefet és Dula Józsefet elcsípték és átadták a rendőröknek. A rendőrség azonban igazolatuk után szabadon bocsátotta őket, pedig ugyanabban az időben viltatták a rendőrségen az alapítalanul gyanúsított Szauner Ferencet.

Anglia új jegyzéket küld Franciaországnak.

Az Evening Standard jelentése szerint a francia kormány július 30-i jegyzékére az angol kormány új jegyzéket fog intézni Franciaországhoz. Ez az új jegyzék legkésőbb csütörtökig elkészül.

A Daily Chronicle jelentése szerint Anglia végleg lemondott arról, hogy külön választ intézzon Németországhoz.

Londonban előrendűen kritikus napot jósolnak Baldwinnak erre a hétre. A múlt csütörtöki jóvátételi vita a parlament mindkét házában nem hozott sikert a kormánynak és általános az a felfogás, hogy a külpolitikai bonyodalmaikat súlyos belpolitikai nehézségek fogják tetőzni. Magában a kormány kebelében is nagy erőpróbara van kildtás, mert a franciabarát miniszterek nyíltan szembehelyezkednek a miniszterelnökkel és az unionista párt jelentékny része is kudarnak tartja Baldwin és Curzon parlamenti fellépését a jóvátételi kérdésben.

A Lokalanzeiger jelentése szerint Loeb, a birodalmi gyűlés elnöke beszédet mondott a politikai helyzetről. A birodalmi gyűlés ülésezésének újakezdéséről azt mondta, hogy a szociáldemokrata párt követelni fogja, hogy Franciaországgal tárgyalások után igyekezze-

nek megegyezésre jutni. Ennek a megegyezési politikának lehetővé tételére belpolitikai téren messzemenő terhekkel kell a magántulajdont megterhelni. Az új adókból 25 milliárd arany-márka évi jövedelem remélhető.

Az önálló „Rajnai Köztársaság” hívei úgy látszik, Düsseldorfba akarják áttenni megint működésük színhelyét.

Az újonnan alakult rajnai függetlenségi párt tegnapi nagygyűlést hívott össze. Az egybegyűlék közt új lapjukat, a „Das Neue Rheinland” című heti lapot osztogatták. A mozgalom céljait önálló és független, szabad állam alakítását tűzték ki. A nagygyűlés igen viharos lefolyású volt. A vita főszónoka Atthes, a megszokott szidalmakkal fordult a porosz és a német kormány ellen. Erre viharos ellentmondás hangzott fel, amely egyre erősödött. Végül is az egész gyűlés általános kavargásba fulladt.

Düsseldorfból szombaton délután 7 óra tájban az őrség felváltásakor kézirgrndtók felrob-bandása következtében négy francia katona és három polgár többé-kevésbé súlyosabban megsebesült. A bombamerénylet miatt a rendőrfőnököt, továbbá a merénylet ályját és testvérét letartóztatták.

Hírek

— Meghalt Kabos Ede. Szükszavu távirat jelenti az esti órákban, hogy ma délután Kabos Ede magyar író Abbáziában meghalt. Kabos Ede szinte hozzánőtt az új magyar irodalom megszűléséhez, nélküle talán el sem lehet képzelni, hogy állottak volna Ady Endrék, Bíró Lajosok, Révész Bélák, Juhász Gyulák, Dutka Ákosok szinte egyszerre az új magyar irodalom meglehető zászaja alá. Ötvenkilenc esztendő élt, veretve az irodalom hatásait, működött a Budapesti Napló hasábjain az új váteszekért akkor, amikor még záptojás járt a kimondott szóért. Írt egymásután számos regényt, színművet és megszámlálhatatlan novellát és tárcát. Az első volt, aki a pesti életet komor naturalistikussal színekkel festi meg, de itt-ott felcsillan munkáiban a fantasztikum, a misztikum. Dolgozott reggeltől hajnalig, szerkesztett lapot, írt politikától-táviratig mindent és még mindig maradt ideje, hogy megírassa az induló Ady Endrék, aki akkor Párisból írta haza a Budapesti Napló hasábjaira leveleit. Kabos Ede Szegeden is megfordult egészen fiatal korában, a Szegedi Híradót szerkesztette, innen került fel a fővárosba. Az ő érdeme az Érdekes Újság megteremtése és nem lehet elfelejteni, hogy sokszor ő volt az egyedüli, aki Ady Endrék versírására négatta. Az utóbbi időben Berlinben élt és már hosszabb ideje betegeskedett. Benne leánya: Kabos Ilonka zongoraművész nő édesapját gyászolja.

— Szász Ernő — kormányfőtanácsos. A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a kormányzó Szász Ernőnek, a Magyar Kender- és Lenipar Részvénytársaság vezérigazgatójának közhasznú érdemes tevékenysége elismeréséül a miniszterelnök előterjesztésére a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta. Szász Ernő nagyon megérdemelt kitüntetését bizonyára széles körökben megelégedéssel veszik tudomásul, de talán ahol olyan szinten örömmel, mint Szeged társadalmában. Szász Ernő szegedi ember, innen indult ki már kezdetben nagyreményűnek ígérkező karrierje. A háboru elején lett Szász Ernő az újszegedi kendergyár igazgatója s energiájával, szorgalmával és nagyszorgu invenciójával hamarosan nagy lendületet adott a vállalatnak, Szeged társadalmában pedig páratlan áldozatkészsége tette rendkívül népszerűvé, amellyel minden humanitárius és kulturális ügynek szolgálatára állt. Mini-törvényhatósági tag Szeged közgyűlésben is élénk résztvevő egész a kommunális törvények, amikor Temesvárra költözött. Az első ellenforradalmi kormánynak igen nagy szolgálatot tett, mert a kommunál által kiált ország ellátására ő szerzett listát nagy összeköttetésekkel a szomszéd államokból. Nagyképessége miatt a részvénytársaság 1920-ban őt ültette a vezérigazgatói pozícióba s azóta Budapestben é, mint közgazdasági életünknek egyik legismertebb tényezője, akinek érdemeit most az államfő is honorálta.

— Szeptemberben megnyílik az újszegedi tanítóképző. A tanítóképző újszegedi épületén már az utolsó simításokat végzik a munkások. Az intézet és a kebelében leteleendő középiskolai és egyetemi konviktusok szeptemberben már meg is nyílnak. A felvételre vonatkozó felvilágosításokat a tanítóképző gondnoksága adja.

— Aigner főispán megalapítja a bortermelőket. Aigner Károly főispán, a Szegedi Gazdasági Egyesület elnöke, szövetségben Geszthelyi Nagy Lászlóval, a kecskeméti mezőgazdasági kamara elnökével, akciót indított, hogy a homoki bortermelőket augusztus 20-ára nagyszabású értekezletre hívja össze Szegedre. Az értekezlet célja főleg azoknak a vesezelmeknek elhárítása, amely a bortermelőket a hordóhiány miatt fenyegeti. A termelők memorandumban kérik majd a földművelési minisztert állami segítségre.

— Száz százalékkal emelték a városi javadalmakat. Megírta a Szeged, hogy a tanács terbevette a vámfelügyelő hatáskörébe tartozó vámhivataloknál kezelt városi javadalmak felemelését. A tanács hétfőn foglalkozott ezzel a kérdéssel és elhatározta, hogy a javadalmakat száz százalékkal emeli fel.

— Harcra készülnek a háztulajdonosok a kecskeméti kongresszuson. A vidéki háztulajdonosok szeptember 8-án kongresszust tartanak Kecskeméten, amelynek igen harcias hangja meghívója most érke ett meg Pülich Gyulához, a szegedi háztulajdonosok szövetségének elnökéhez. A meghívó bejelenti, hogy a vidéki, revezetesen a kecskeméti, szegedi és pécsi háztulajdonosok elhatározták a Háztulajdonosok Országos Szövetségéből való kiválasztást és azt, hogy megalakítják a Vidéki Háztulajdonosok Országos Szövetségét. A HOSZ, ugyanis a meghívó panasza szerint mindig „szében találja magát a főváros minden rendű és rangú jól megszervezett tömegével”. „Ez a tömeg az — folytatja a meghívó —, amely a koncul odadobott jogainkat ki nem adja karmaiból. Ez a saját önző céljait habzsoló tömeg az, amely a mi tulajdonunknak a visszaadását kérésünkre „Feszítsd meg”! et kiált. Ezért kell tőlünk ennek a mi Golgotánknak minden kínját és megaláztatását.” Végül indítványozzák a közgyűlé ő-szenívóit, hogy az egyes városok háztulajdonos-ö-zövetségének közgyűlései irjanak föl s kormányhoz és a nemzetgyűléshez: kezdjen a nemzetgyűlés sürgős tárgyalást a lakások ügyében és állítsa vissza a háztulajdonosok szabad rendelkezési jogát. A meghívó szövegének érdekes befejezése ez: „Tanteríthatatlan hazaszeretetünk keretén belül minden megengedhető törvényes eszközt ragadjuk meg, hogy elemeljeit jogainkat föltámasszuk!”

— A Meteorológiai Intézet időprognózisa: Tulnyomóan száraz idő várható, hőemelkedéssel.